

MØTEREFERAT/-PROTOKOLL

Utvalg/Møte i: **Læringsmiljøutvalget**
Møteleder/referent: Geir Rudolfsen/Birgitte Ulvevadet
Møtedato: Fredag 24. februar 2017
Til stede: Geir Rudolfsen, Heidi Adolfsen, Sonni Olsen, Randi Bolle Eilertsen, Kristoffer Wilhelmsen, Simen Lindgaard, Lene Weigama, Cecilie Mathisen, Eline Stenseth, Gerd Sissel Furumo, Birgitte Ulvevadet.
Forfall: Pål Markusson, Kenneth Johannesen.

Saksnummer 01/17 Orienteringssaker

1. Orientering fra studentrepresentant Kristoffer Wilhelmsen om *Mentorordning*

Ideen om en faglig mentorordning har vært et tema i det studentpolitiske miljøet i flere år. En mentorordning er et tilbud i tråd med UiTs strategi om å være nasjonalt ledende på gjennomstrømming. Følgende forslag til modell for mentorordning ved UiT ble presentert:

Obligatorisk begynnerkollokvium for alle studenter første semester, ledet av studenter på bachelor- og mastergrad, ph.d.-studenter, vitenskapelig ansatte etc. Studenter som ikke ønsker å delta må aktivt søke om fritak.

Mentorordningen begynner i forlengelse av begynnerkollokviene for de studenter som ønsker det. Det er ønskelig med tettere oppfølging av studentene i mentorordningen enn studentene som deltar på seminarundervisning. Mentor kan være studenter på bachelor- og mastergrad, ph.d.-studenter, vitenskapelig ansatte etc.

Det foreslås videre at det utarbeides noen generelle retningslinjer for mentorgruppene. Disse retningslinjene kan blant annet inneholde noen krav til oppmøte, rutiner for å sikre at studenter ikke faller fra og rutiner for opplæring av mentor.

Det foreslås at Strategisk utdanningsutvalg skal se til at det blir satt ned en arbeidsgruppe som skal jobbe videre med en nærmere konkretisering av en mentorordning og at det opprettes en pilotordning med minimum to fagområdene høst 2017. Det foreslås også at arbeidet med mentorordningen inkluderes i prosjektet *Kompetansedeling for studenters suksess i høyere utdanning*, se orienteringssak pkt. 3

2. Orientering fra studentombud Torill Varberg om *Årsrapport 2016*

Studentombudet presenterte sin andre årsrapport. Som for høsten 2015 viser henvendelser etter deres art at ombudsordningen fortsatt er i startfasen og at det foreligger uklarheter rundt ordningen. Studentombudet har for eksempel fått en del spørsmål som egentlig skulle blitt besvart av enheter ved UiT og saksområder som faller utenfor ordningen. I årets rapport har studentombudet valgt å kun ta med saker hvor ombudet har involvert seg, mer enn bare å bistå studentene med informasjon om regelverket. Det har blitt behandlet 177 saker i perioden.

Studentombudet har sortert saker inn i 11 kategorier, men noen saker har vært såpass komplekse at de har kunnet vært plassert flere steder. Saksområdene er disiplinærsaker, dispensasjon, eksamen, læringsmiljø, opptak, praksis, studierelatert, tilrettelegging, utveksling og annet. Områdene som har flest saker er helt klart studier og eksamen.

I rapporten eksemplifiseres noen utfordringer som har blitt avdekket i perioden. Studentombudet påpeker at de fleste eksemplene viser uheldige situasjoner for studenten og/eller kritikkverdige forhold.

Studentombudet har valgt å belyse fire områder med den hensikt å få UiT til å foreta en vurdering av om det foreligger forbedringspotensial. Områdene er *praksis*, *skikkethet*, *informasjonsutveksling* og *veiledning*. Enkelte områder gjelder generelt ved UiT, andre områder omhandler enkelte enheter/studieretninger.

3. Orientering fra sekretariatet om prosjektet *Kompetansedeling for studenters suksess i høyere utdanning*

UiT er deltaker i prosjektet *Kompetansedeling for studenters suksess i høyere utdanning*. Intensjonen med prosjektet er at utdanningsledere, studieadministrativt tilsatte, studenttillitsvalgte og ansatte i samskipnadene får en arena for å bygge kompetanse gjennom deling av kunnskap og erfaringer med andre i høyere utdanning som er opptatt av å tilrettelegge for at studentene skal lykkes. Frafall blant studenter i høyere utdanning er en stor utfordring for alle læresteder i Norge.

Prosjektet har en egen hjemmeside her: <http://nfye.b.uib.no/>

Prosjektet ønsker at ansatte, tillitsvalgte, studenter og ansatte i samskipnadene skal registrere seg som deltakere. Da vil de motta nyhetsbrev og holde seg oppdatert om prosjektet. Dette er et erfaringsdelingsprosjekt og det er kun gjennom at folk deler sine erfaringer om arbeidet i dette feltet at prosjektet kan bli vellykket. Prosjektet arrangerer flere ulike arbeidsseminarer gjennom året og hensikten med seminarene er at deltakere legger frem arbeid/prosjekter som er gjennomført eller er under gjennomføring ved de ulike utdanningsinstitusjonene.

Utvalget konkluderte med at representanter fra UiT og Norges arktiske studentsamskipnad skal møtes og finne en hensiktsmessig måte å samarbeide på.

4. Orientering fra sekretariatet om *Studiebarometeret 2016*

Den landsdekkende studentundersøkelsen Studiebarometeret ble gjennomført for fjerde gang høst 2016. Studentene er spesielt positive til at det studieprogrammet de er tatt opp på er relevant for det aktuelle yrkesområdet, at det gir gode jobbmuligheter, det vil gi kompetanse som er viktig i arbeidslivet, det er faglig utfordrende og de er tilfreds med eget læringsutbytte hittil i studiet når det gjelder å arbeide selvstendig.

Studenten er mindre tilfreds med den faglige veiledningen og med egen erfaring med forskning- og utviklingsarbeid i studiet. Studentene er også lite tilfreds med antall tilbakemeldinger fra faglig ansatte på eget

arbeid. Fra et medvirkningsperspektiv mener studentene at kritikk og synspunkter fra dem ikke blir fulgt opp, og de er slik sett lite tilfreds med studentenes mulighet til å påvirke innhold og opplegg i studieprogrammet

Svarprosenten har gått stadig oppover fra 28% i 2013 – 42% i 2016. Det landsgjennomsnittet var på 45% i 2016. Studiebarometeret er en viktig undersøkelse som gjennomføres av Norsk organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). Resultatene fra undersøkelsen skal brukes i det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiT og det er derfor viktig at UiT oppnår en så høy svarprosent som mulig.

Læringsmiljøutvalget konkluderte med at UiT må ta sterkere grep for å øke svarprosenten. Oppfølging av dette arbeidet vil bli diskutert i et senere møte i utvalget dette semesteret. Forslag som ble diskutert var bla om studieprogramledere kan innta en mer ledende rolle i arbeidet med undersøkelsens gjennomføring og om Studentparlamentet kan bidra med å lage en strategi for hvordan studenttillitsvalgte kan bidra mer systematisk i arbeidet med å få flere studenter til å svare på undersøkelsen.

5. Orientering fra sekretariatet om Underviserundersøkelsen

Underviserundersøkelsen er en spørreundersøkelse til vitenskapelige ansatte ved norske universiteter, vitenskapelige høyskoler og høyskoler. Undersøkelsen ble gjennomført for første gang våren 2016 som en pilot. Piloten omfatter undervisere fra et utvalg av utdanningstyper: Statsvitenskap, samfunnsøkonomi, sosiologi, grunnskolelærer, sivilingeniør, ingeniør, historisk-filosofiske fag og arkitekt.

Svarprosenten er beregnet fra andel undervisere som har påbegynt undersøkelsen og svarprosenten ved UiT ble på 45,4%. Gjennomsnittet for utvalgene i hele landet ble på 39,6%. Våren 2017 vil NOKUT gjennomføre en heldekkende undersøkelse basert på de erfaringene de fikk med denne piloten.

Underviserundersøkelsen skal være et supplement til dagens Studiebarometer og temaer for undersøkelsen er bla undervisning og læringsprosess, studentenes forutsetninger, engasjement og innsats, studieplan og programdesign, samt ledelse og forvaltning av studieprogram. NOKUT poengterer at alle undervisernes meninger/syn på hva som er bra og mindre bra forhold i sektoren viste seg å være ganske likt. Dette gir undervisernes vurdering i denne undersøkelsen ekstra tyngde.

Hovedfunn i undersøkelsen:

- Alt-i-alt er underviserne godt fornøyd med kvaliteten på eget studieprogram
- Underviserne er rimelig fornøyd med studentenes (endelige) læringsutbytte og mener at deres egne faglige ambisjoner for studentenes læring i undervisningen stort sett blir oppfylt.
- Det er relativt små forskjeller mellom utdanningstypene når det gjelder tilfredsheten med kvaliteten på studieprogrammet.
- Underviserne mener at undervisning der studentene aktiviseres i større grad bidrar positivt til studentenes læringsutbytte – mer enn tradisjonelle undervisningsformer.
- Undersøkelsen viser likevel at det er disse tradisjonelle undervisningsformene som blir mest brukt
- Underviserne har delte meninger om hvor tilfreds de er med studentenes bruk av tilbud om veiledning, men mange mener at studentene ikke benytter seg godt nok av dette tilbudet.
- Underviserne mener at studentene har veldig varierende startnivå. Variasjoner i studentenes forutsetninger og startnivå er en utfordring som mange undervisere må forholde seg til. Det må tas en del hensyn.
- Mange undervisere er også noe misfornøyd med studentenes faglige forutsetninger, og at de forbereder seg lite til undervisningen.
- Underviserne sier at de bruker mer enn halvparten av tiden sin på undervisning.

- Hva vil underviserne forbedre i eget studieprogram? Da vil de ønske å bruke mer timeressurs på undervisning og veiledning. De mener at det er minst behov for å bedre undervisernes faglige kompetanse, studieplanens målbeskrivelse og studieprogrammets innhold.

6. Orientering fra sekretariatet om ny melding *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*

Syv hovedmål kan identifiseres i meldingen:

1. Alle studenter skal møte krevende og engasjerende studier
2. Studentene skal være ansvarlige og være deltakende i egen læring, og de skal integreres godt i det sosiale og det akademiske fellesskapet.
3. Det skal være studieprogrammer med tydelige læringsmål og sammenheng mellom emnene.
4. Studentene skal møte aktiviserende og varierte lærings- og vurderingsformer
5. Studieprogrammer skal utvikles i samarbeid med næringslivet
6. Man må sidestille undervisning og forskning
7. Utdanningskvalitet er både et lederansvar og et felles ansvar for fagmiljøene.

Undervisning må gis høyere status og sektoren må bort fra å kalle det «undervisningsplikt» og «forskningsfri». Det er viktig ha gode undervisere slik at studentene møter opp til forelesninger. Fremragende undervisning må fremme ansattes akademiske karriere. Alle utdanningsinstitusjonene skal etablere meritteringssystemer. Det bør være fagfelleevaluering i undervisning slik som forskning.

Samarbeidsprosjektet mellom UiT og NTNU er nevnt spesielt i meldingen. Kravene til undervisningskompetanse sidestilles med kravene til forskningskompetanse ved tilsetting i vitenskapelige stillinger. *Merritert underviser* lanseres som et kompetansenivå som dyktige undervisere i spesielle stillingskategorier kan søke på. Som merritert underviser får man lønnpålegg og rett til å søke undervisningstermin. Instituttet som underviseren er tilknyttet blir belønnet.

Institusjonene må stille høyere krav til studentene og man må forvente mye av dem. Det skal legges til rette for at studenter deltar aktivt i undervisningen. Institusjonene skal kunne sette strengere krav til opptak hvis de ønsker å rekruttere bedre studenter til et studie.

Det skal være god informasjon om studieprogrammene slik at studentene kan ta gode valg. Studentene skal kunne få vite alt om studieprogrammene med informasjon fra evalueringer, studiebarometeret etc. Denne informasjonen skal samles i en kvalitetsportal. Videre skal utdanningssektoren dyrke frem talenter og tenke elite-rekruttering. Det skal etableres systemer som belønner den enkelte. Et eksempel på dette er forskerlinjer som satser ekstra på de dyktigste studenter.

Utdanningsinstitusjonene skal gi god karriereveiledning og da må det være sterkere samspill med arbeidslivet. Det skal være utdanninger som gir god læring. Studenter skal utdannes til den kompetansen som det er behov for i dag, men også til hva et langt yrkesliv krever. Et langt yrkesliv krever at man skal kunne omstille seg underveis. Det skal legges til rette for gode overganger mellom fagskoleutdanning og universitets- og høyskoleutdanning.

Det må gjøres noe med studentenes psykiske helse. Hver femte student sliter med psykiske plager og hver tredje student føler seg utenfor. Det er et viktig mål at studentene integreres i det sosiale og akademiske fellesskapet.

Universitetet og høyskoler må legge til rette for at studenter skal kunne kombinere studier og tillitsverk. Læringsmiljøutvalgene har fått en ny utfordring etter at de nå må dekke flere studiesteder. Dette er en utfordring for flere enn UiT. Utvalgenes mandat og rolle vil bli vurdert ved neste gjennomgang av universitets- og høyskoleloven. Fra 2021 skal IKT-løsninger i alle bygg være universelt utformet.

Krav til internasjonalisering skjerpes. Fagmiljøer skal delta aktivt i internasjonale nettverk. Alle studieprogram skal ha internasjonaliseringstiltak. De er et mål at 20% av de studenter som avlegger grad i Norge skal ha vært på utveksling.

Studieprogrammer skal bli et kollektivt ansvar. Nye studieprogrammer skal vurderes av fagfeller i mye større grad enn i dag. Kvalitet i utdanningen må skapes lokalt ved hver institusjon

Norsk studentorganisasjons kritikk til meldingen:

- For opptatt av effekter fremfor prosessene som leder frem til resultater
- For lite konkret om kvalitet
- Studiebarometeret viser at studenter er misfornøyd med oppfølging og veiledning, men det er likevel ingen tiltak i meldingen som bidrar til forbedring på dette området.
- Meldingen bruker læringsmiljø som en viktig indikator på studiekvalitet, men det er lite forskning i, med og for studiekvalitet.
- Meldingen fokuserer ikke på individuelle studenters læring
- Det er merkelig at begrepet foreleser brukes konsekvent i stedet for underviser, når man forsøker å gå bort fra tradisjonelle forelesninger som undervisningsform.
- Læringsutvalgene bør legges ned, slik at man kan bygge en ny struktur for å ivareta læringsmiljø
- For svake krav til internasjonalisering. Det burde for eksempel være et mål at 30% av studentene drar på utveksling.

7. Orientering fra sekretariatet om rusforebyggende arbeid i universitets- og høyskolesektoren (skriftlig orientering)

Universell har laget en oppsummering av status i det rusforebyggende arbeidet ved de institusjonene som har medelt at de er godt i gang med arbeidet. Det er tydelig at dette arbeidet er vanskelig og det ser ut til at kun få institusjoner har fått dette helt ferdig. Helse- og omsorgsdepartementet har nylig gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utvikle faglige råd (veileder) for rusmiddelforebygging i offentlig sektor.

Helsedirektoratet oppgir at de faglige rådene skal:

- Inneholde konkrete forslag til hvordan offentlig virksomhet kan utforme egne retningslinjer for rusmiddelbruk, og gi veiledning om prosess, innhold og oppfølging.
- Legge til rette for at all offentlig virksomhet kan sette det rusmiddelforebyggende arbeidet på dagsorden og gå foran med et godt eksempel
- Være lett tilgjengelig og anvendbare for alle typer offentlig virksomhet og læresteder.

Saksnummer 02/17 Referatsaker

Det var ingen merknader til referatsakene.

Saksnummer 03/17 Handlingsplan for tilrettelegging og tilgjengelighet 2017-2020

Det var mange ting som ble diskutert på møte i forbindelse med handlingsplanen, dette kan oppsummeres i tre hovedpunkter:

1. Handlingsplanen må være godt synlig på nett.

Utvalget var enige om at det er viktig at handlingsplanen er godt synlig på nettsidene til UiT. I dag ligger handlingsplanen 3 tastetrykk fra startsidene. Når man står på forsiden så klikker man på fanen «for studenter», deretter på «tilrettelegging» og videre på «handlingsplan» (se for øvrig også pkt. 2).

2. Studentens aktivitetsplikt

I handlingsplanen står det følgende: «*Plikten til individuell tilrettelegging utløses kun ved en henvendelse fra studenten selv*»

Det ble diskutert på møte om en slik formulering er å legge mye ansvar over på studentene. Det er imidlertid også vanskelig for ansatte ved fakultetene å oppsøke de studenter som trenger tilrettelegging. For at flest mulig studenter skal vite at de har krav på tilrettelegging og at de selv skal henvende seg til fakultetet for å få hjelp, så er det veldig viktig at informasjonen er godt synlig og lett tilgjengelig. En løsning kan være at handlingsplanen trykkes opp og legges ut i alle studentinformasjoner rundt på de ulike studiesteder. Sekretariatet tar gjerne imot innspill fra LMU om hvordan UiT kan gjøre informasjonen mer synlig for studentene.

3. Forum for kontaktpersoner

Forum for kontaktpersoner for studenter med funksjonsnedsettelse er foreløpig lagt ned. Det ble diskutert på møte om det bør være en arena hvor alle kontaktpersonene for tilrettelegging møtes for å diskutere saker og dele erfaringer. Dette tema har også vært drøftet i Avdeling for utdanning. UiTs kvalitetssystem er for tiden under et større revisjonsarbeid, og et konkret system for hvordan dette kontaktnettverket skal organiseres og fungere vil utarbeides i forbindelse med revisjonsarbeidet.

Innstilling til vedtak:

Læringsmiljøutvalget vedtar Handlingsplan for tilrettelegging og tilgjengelighet 2017-2020 med de endringer som er kommet frem på møte

Endelig vedtak:

Læringsmiljøutvalget vedtar Handlingsplan for tilrettelegging og tilgjengelighet 2017-2020 med de endringer som er kommet frem på møte

Saksnummer 04/17 Eventuelt

Studentene la frem forslag til nytt mandat for Læringsmiljøutvalget.

Avslutning/konklusjon

Saker til neste møte:

1. Ny organisering av Læringsmiljøutvalget
2. Utarbeide forslag til nytt/revidert mandat for Læringsmiljøutvalget.
3. Diskutere en ruspolicy ved UiT.

Neste møte i Læringsmiljøutvalget er **fredag 21. april 2017**.

Medlemmene møtes 4. april til en liten workshop for å diskutere de overnevnte sakene.

Birgitte Ulvevadet
rådgiver

—
birgitte.ulvevadet@uit.no
77 64 65 69